

**GENERALNY INSPEKTOR
OCHRONY DANYCH
OSOBOWYCH**

Michał Serzycki

Warszawa, dnia 25 maja 2010 r.

DOLiS/DEC-637/10

dot. DOLiS-440-161/10

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2, art. 22, art. 18 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie skargi Pani E. S. zam. w 9...), reprezentowanej przez radcę prawnego Pana M. P. prowadzącego Kancelarię Radcy Prawnego z siedzibą w (...), na odmowę udostępnienia przez „Przewozy XX” Sp. z o.o. z siedzibą w (...), danych osobowych w zakresie imion, nazwisk i adresów zamieszkania osób, które złożyły skargi na sposób wykonywania przez Panią E. S. obowiązków pracowniczych w dniu 21 września 2009 r. wnioskowanych w celu umożliwienia jej dochodzenia praw na drodze sądowej,

nakazuję „Przewozy XX” Sp. z o.o. z siedzibą w (...), udostępnienie Pani E. S. zam. w (...) danych osobowych osób, które złożyły skargi na sposób wykonywania przez Panią E. S. obowiązków pracowniczych w dniu 21 września 2009 r., w zakresie ich imion, nazwisk oraz adresów zamieszkania.

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pani E. S. zam. w (...), zwanej dalej również Skarżącą, reprezentowanej przez radcę prawnego Pana M. P. prowadzącego Kancelarię Radcy Prawnego z siedzibą w (...), zwanego dalej również pełnomocnikiem Skarżącej, na odmowę udostępnienia przez „Przewozy XX” Sp. z o.o. z siedzibą w (...), zwanej dalej również

Spółką, danych osobowych w zakresie imion, nazwisk i adresów zamieszkania osób, które złożyły skargi na sposób wykonywania przez Panią E. S. obowiązków pracowniczych w dniu 21 września 2009 r. wnioskowanych w celu umożliwienia jej dochodzenia praw, w tym zakresie, na drodze sądowej. Skarżąca wniosła o wydanie decyzji administracyjnej nakazującej „Przewozy XX” Sp. z o.o. udostępniania jej „personalistów (imion i nazwisk) oraz adresów zamieszkania dwóch osób, które złożyły skargi na sposób wykonywania przez p. E. S. obowiązków pracowniczych w dniu 21 września 2009 roku, w wyniku których ww. pracodawca prowadził postępowania wyjaśniające o sygnaturach (...)”.

W celu rozpatrzenia przedmiotowego wniosku Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych podjął czynności mające na celu wyjaśnienie sprawy, na podstawie których ustalił następujące okoliczności faktyczne.

1. W dniu 21 września 2009 r. Pani E. S. w ramach łączącego ją z „Przewozy XX” Sp. z o.o. stosunku pracy, wykonywała powierzone jej obowiązki kasjera na stacji kolejowej -Toruń Główny.
2. Za pośrednictwem wezwań do złożenia wyjaśnień, datowanych na dzień 8 października 2009 r. (PRSP2e-051-23/2009) oraz 10 października 2009 r. (PRSP2e-051-23/2009), Spółka poinformowała Skarżącą, iż dwóch pasażerów złożyło skargi na sposób wykonywania przez nią w dniu 21 września 2009 r. obowiązków pracowniczych - sprzedaż biletów niegodnych z życzeniem pasażerów. Do wezwań tych załączono zanonimizowane kopie tych skarg oraz kopie nieprawidłowo wystawionych biletów.
3. W wyniku przeprowadzonych przez Spółkę postępowań wyjaśniających, pismem z dnia 14 października 2009 r. Pani E. S. zawiadomiona została, iż potrącono jej 50 % premii regulaminowej za miesiąc październik 2009 za nieprofesjonalną obsługę podróżnego dnia 21 września 2009 r.
4. Wnioskiem z dnia 15 stycznia 2010 r. Skarżąca za pośrednictwem swojego pełnomocnika wystąpiła do „Przewozy XX” Sp. z o.o. o udostępnienia w oparciu o przepis art. 29 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm), personalistów (imię i nazwisko) oraz miejsca zamieszkania podróżnych, którzy złożyli skargi na sposób wykonywania przez nią obowiązków pracowniczych w dniu 21 września 2009 r. W uzasadnieniu swojego wniosku Skarżąca wskazała, iż dane te są jej konieczne w celu wystąpienia przeciwko autorom skarg z pozwami o ochronę dóbr osobistych., albowiem pomówili ją o postępowanie jakie nigdy nie miało miejsca, co naraziło ją na naruszenie dobrego imienia.
5. W odpowiedzi na powyższe „Przewozy XX” Sp. z o.o. odmówiły udostępnienie wnioskowanych informacji, wskazując na art. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 o ochronie danych osobowych. Ponadto, Spółka wskazała, iż podróżni zawarli umowę z przewoźnikiem i na niewłaściwą odprawę przez przewoźnika się skarżyli. „W ocenie przewoźnika podróżni nie mogą być narażeni na pozywanie do Sądu przez pracowników przewoźnika w sytuacji, gdy kwestionują jakość świadczonych usług bowiem krytyka i negatywna ocena usług odnosi się do

przewoźnika (umowa przewozu), a nie do pracownika którego z przewoźnikiem łączy stosunek pracy”.

6. W wyjaśnieniach złożonych Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych Spółka podtrzymała swoje stanowisko wyrażone w piśmie z dnia 27 stycznia 2010 r. skierowanym do pełnomocnika Skarżącej, mianowicie, iż skarga dotyczyła jakości świadczonych usług przez przewoźnika, a nie odnosiła się do konkretnego pracownika, dodając, iż w jej ocenie „ma obowiązek odmówić udostępnienia danych osobowych na podstawie art. 30 pkt 4 ustawy z dnia 29.08.1997 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.) (...) Choć dochodzenie roszczeń przed sądem jest prawnie usprawiedliwionym celem, w związku z czym przetwarzanie danych jest dopuszczalne, jako niezbędne do realizacji tego celu, pod warunkiem jednak, że nie narusza to prawa i wolności osób, których dane dotyczą. W niniejszej sprawie w przypadku udostępnienia danych osobowych, istniało realne zagrożenie, że prawa i wolności, których żądanie dotyczyło, zostałyby złamane, przez wytoczenie powództwa”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje.

Wniosek Skarżącej zasługuje na uwzględnienie.

Ustawa o ochronie danych osobowych, zwana dalej ustawą, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych osobowych (art. 2 ust. 1 ustawy). W świetle przepisów ustawy „Przewozy XX” Sp. z o.o. jest administratorem danych osobowych podróźnych, którzy złożyli skargi na sposób wykonywania obowiązków pracowniczych przez pracownika Spółki, bowiem w ramach przeprowadzanego postępowania skargowego decyduje o celach i środkach przetwarzania tych danych (art. 7 pkt 5 ustawy). Mając na uwadze okoliczność, iż w niniejszej sprawie Skarżąca wystąpiła o udostępnienie konkretnych danych osobowych w celu innym niż włączenie do zbioru, wskazać należy na art. 29 ustawy, który stanowi, iż w przypadku udostępniania danych osobowych w celach innych niż włączenie do zbioru, administrator danych udostępnia posiadane w zbiorze dane osobom lub podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na mocy przepisów prawa (ust. 1). Dane osobowe, z wyłączeniem danych, o których mowa w art. 27 ust. 1, mogą być także udostępnione w celach innych niż włączenie do zbioru, innym osobom i podmiotom niż wymienione w ust. 1, jeżeli w sposób wiarygodny uzasadnią potrzebę posiadania tych danych, a ich udostępnienie nie naruszy praw i wolności osób, których dane dotyczą (ust. 2). Dane osobowe udostępnia się na pisemny, umotywowany wniosek, chyba że przepis innej ustawy stanowi inaczej. Wniosek powinien zawierać informacje umożliwiające wyszukanie w zbiorze żądanych danych osobowych oraz wskazywać ich zakres i przeznaczenie (ust. 3). Udostępnione dane osobowe można wykorzystać wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem, dla którego zostały udostępnione (ust. 4).

Mając na uwadze powyższe, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do wniosku, iż żądanie Skarżącej udostępnienia jej danych osobowych podróźnych, którzy złożyli przedmiotowe skargi wypełnia dyspozycję cytowanego art. 29 ust. 2 ustawy. Skarżąca wiarygodnie uzasadniła potrzebę

pozyskania wnioskowanych danych, wskazując, że są one niezbędne w celu zainicjowania przed sądem sprawy w przedmiocie ochrony dóbr osobistych Skarżącej, która twierdzi, iż opisane w treści skarg podróżnych zdarzenia nie miały miejsca. Jak bowiem wskazano w orzecznictwie „za uzasadnione żądanie udostępnienia danych osobowych uznaje się ich uzyskanie w celu dochodzenia swoich praw przed sądem” (wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z dnia 12 sierpnia 2009 r., sygn. akt II SA/Wa 754/09).

Dla skutecznego wytoczenia powództwa przez Skarżącą w związku z naruszeniem jego dóbr osobistych niezbędne jest wniesienie pozwu, który spełniać będzie warunki określone w art. 187 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43 poz. 296 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Natomiast, w myśl art. 126 § 2 tej ustawy, gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz przedmiotu sporu, pisma zaś dalsze - sygnaturę akt. Z powyższego wynika zatem, iż niezbędnym elementem pozwu, w tym również o naruszenie dóbr osobistych, jest oznaczenie miejsca zamieszkania osób, przeciwko którym żądanie określone w pozwie jest skierowane (tj. przyszłej strony procesowej w sporze z tytułu naruszenia dóbr osobistych). W literaturze przedmiotu jednoznacznie wskazuje się również, że każde pierwsze pismo procesowe w sprawie (np. pozew) powinno zawierać bliższe dane dotyczące stron (uczestników) postępowania i wskazywać dokładnie ich adresy tak, aby sąd mógł się zawsze z tymi osobami porozumieć (M. Jędrzejewska, T. Ereciński, J. Gudowski Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga, Postępowanie zabezpieczające Warszawa 2007 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis (wydanie II) ss. 1897).

Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie podziela stanowiska Spółki, jakoby odmowa udostępnienia przedmiotowych danych osobowych zasadnie podyktowana była faktem, iż podróżni skarżyli się ogólnie na jakość świadczonych usług przez przewoźnika, a nie pracownika, którego z przewoźnikiem łączy stosunek pracy i w związku z tym nie mogą być oni [podróżni] narażeni na pozwanie do Sądu przez pracownika przewoźnika, przez co przeczy sama sobie, albowiem już w kolejnym zdaniu jej pisma skierowanego do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wskazuje, że ustaliła, iż przedmiotowe skargi dotyczyły Skarżącej. Jak wynika z załączonych do akt sprawy zaanonimizowanych kopii skarg, składający je wyraźnie wskazali, iż mają zastrzeżenia do pracownika Spółki – kasjerki, w która w dniu 21 września 2009 r. w kasie nr 2 na stacji Toruń Główny odpowiednio o godz. 9²⁰ i 9³⁵, wykonując niewłaściwie swoje obowiązki pracownicze, wystawiła bilety niezgodne z ich życzeniem co naraziło ich na późniejsze nieprzyjemności. Ponadto, przeprowadzone w wyniku tych skarg przez Spółkę postępowanie wyjaśniające dotyczyło osoby Pani E. S. i skutkowało potrąceniem jej 50 % miesięcznej premii, za jak wyraźnie zaznaczono za nieprofesjonalną obsługę podróżnego w dniu 21 września 2009 r. Powyższe wskazuje zatem, iż uznać należy, że przedmiotowe skargi dotyczyły konkretnego pracownika Spółki, a nie ogólnie jakości i sposobu świadczenia przez nią usług. Wprawdzie w treści skarg nie wskazano danych osobowych Skarżącej jednakże dokładne określenie numeru okienka kasy oraz godzin zakupu biletów jest, w ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, wystarczające dla uznania, iż skargi stanowiły o pracy konkretnego pracownika Spółki. Ponadto, gdyby chcąc nawet uznać, iż skargi podróżnych

dotyczyły ogólnych tylko kwestii świadczenia usług przez przewoźnika, podjęte przez Spółkę działania w tym zakresie skierowane byłyby na zmianę stosowanych praktyk, pouczenie pracowników o obowiązku profesjonalnej obsługi podróżnych, a nie na ukaranie konkretnie Skarżącą.

Wskazać również należy, iż wniesione przez podróżnych skargi nie tylko naraziły Skarżącą na utratę części należnej premii, ale jak słusznie ona podniosła mogły również naruszyć jej dobre imię, bowiem zdarzenie to może mieć wpływ na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania przez nią zawodu lub innej działalności. „Rodzaj wykonywanej przez Skarżącą (kasjer) i związana z nim odpowiedzialność materialna, sprawia, że istnienie stosunku pracy jest uzależnione od relacji pomiędzy pracodawcą, a pracownikiem”.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych powyższe uzasadnia zatem potrzebę pozyskania przez Skarżącą danych osobowych pasażerów, którzy złożyli skargi na sposób wykonywania przez nią pracy, w celu umożliwienia jej dochodzenie swych praw na drodze sądowej.

Przytoczone okoliczności faktyczne i prawne sprawy wyłączają możliwość powołania się w analizowanym przypadku na przeszkodę udostępnienia danych z art. 29 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym nie mogą być udostępnione dane w trybie przewidzianym w tym przepisie jeżeli miałyby to spowodować naruszenie praw i wolności osoby, której dane dotyczą. Jak to już wyżej przedstawiono, żądane dane są niezbędne do wystąpienia przez Skarżącą na drogę sądową przeciwko osobom, które mogły naruszyć jej dobra osobiste. Przyjęcie natomiast, że przetwarzanie (udostępnienie) danych osób, wobec których chce się zainicjować postępowanie sądowe miałyby godzić w ich prawa i wolności prowadziłoby do nieuzasadnionej ochrony takich osób przed ewentualną odpowiedzialnością za swoje działania, zwłaszcza że mogą one w trakcie takiego postępowania sądowego w pełni korzystać ze swoich praw zagwarantowanych przepisami Kodeksu postępowania cywilnego (podobne stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 5 października 2007 r. (sygn. akt II SA/Wa 975/07). Natomiast, działanie Spółki polegające na odmowie udostępnienia Skarżącej powyższych danych, może w konsekwencji doprowadzić do ograniczenia zagwarantowanego jej w ustawie zasadniczej prawa do sądu.

Nie można również uznać, iż w przedmiotowej sprawie „Przewozy XX” Sp. z o.o. mogła odmówić udostępnienia danych osobowych podróżnych z uwagi na dyspozycję art. 30 ustawy o ochronie danych osobowych. Z materiału dowodowego niniejszej sprawy nie wynika bowiem by udostępnienie danych osobowych ww. osoby spowodowało: 1) ujawnienie wiadomości stanowiących tajemnicę państwową, 2) zagrożenie dla obronności lub bezpieczeństwa państwa, życia i zdrowia ludzi lub bezpieczeństwa i porządku publicznego, 3) zagrożenie dla podstawowego interesu gospodarczego lub finansowego państwa, 4) istotne naruszenie dóbr osobistych osób, których dane dotyczą, lub innych osób.

W ocenie Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych „Przewozy Regionalne” Sp. z o.o. bezpodstawnie zaniechała udostępnienia Skarżącej danych osobowych osób skarżących się na sposób wykonywania przez nią pracy, przez co dopuściła się naruszenia art. 29 ust. 2 ustawy. Naruszenie ww. przepisu ustawy w pełni uzasadnia zatem skorzystanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z kompetencji określonej w art. 12 pkt 2 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 2 ustawy i nakazanie Spółce w drodze decyzji administracyjnej udostępnienia Skarżącej wnioskowanych danych.

W tym stanie faktycznym i prawnym organ rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych w związku z art. 127 Kodeksu postępowania administracyjnego, stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).